

Αποστολή εξερεύνησης

Φαράγγια

στην Ήπειρο

4 / Την μια αποστολή του ΕΣΕΦ, που επιμελήθηκε ο Γιώργος Ανδρέου, εκπαιδευτής-οδηγός canyoning, με σκοπό την τουριστικής και αθλητική ανάδειξη της περιοχής.

Το πρόγραμμα της αποστολής βγήκε με την συγκρότηση μιας μικτής Ευρωπαϊκής ομάδας με σκοπό την ανάδειξη των φαράγγιων του Ζαγορίου λόγω του ιδιαίτερου κάλλους και φήμης του. Η ομάδα αποτελούνταν από 13 άτομα. Τέσσερις Έλληνες, έξι Γάλλους, δύο Ιταλούς και μία Ισπανίδα. Ως τόπος διαμονής και ορμητήριο για όλη την περιοχή επιλέχθηκε το παραδοσιακό χωριό "Άνω Πεδινά".

Συνολικά χαρτογραφήθηκαν και αγκυρώθηκαν με διπλές ασφάλειες 8 φαράγγια. Τοποθετήθηκαν στο σύνολο 122 αλυσίδες αγορασμένες από την Ελληνική εταιρεία Rockland ενώ η δαπάνη όλων αυτών των υλικών, έγινε από τον Ελληνικό Σύλλογο Εξερεύνησης Φαράγγιων, στα πλαίσια του προγράμματος ανάπτυξης του canyoning στη Βόρειο Ελλάδα. Ο Ε.Σ.Ε.Φ είναι ένας φορέας που επιμελείται την ανάπτυξη των Ελληνικών φαράγγιων και προσφέρει πάντα στους ορειβάτες και canyoningers καινούριες διαδρομές. Ένα μεγάλο μπράβο σε όλη την ομάδα και ιδιαίτερα στο Γ. Ανδρέου για την άψογη διοργάνωση και την επιμέλεια αυτής της αποστολής. Πιστεύουμε ότι με το έργο μας θα συντελέσουμε για ακόμη μια φορά στην προώθηση τουριστών στη χώρα μας σπρίζοντας τον εναλλακτικό τουρισμό στην περιοχή και ιδιαίτερα σ' αυτή τη δύσκολη περίοδο που διανύουμε. Επίσης το έργο μας συντελεί στην ανάπτυξη του canyoning σε όλη τη Βόρειο Ελλάδα. Η δημοσίευση περισσότερων λεπτομερειών είναι θέμα χρόνου.

Ημερομηνία διεξαγωγής: 23-29 Μαΐου 2011.
Περιοχή δράσης: Ζαγοροχώρια.
Τόπος διαμονής: Άνω Πεδινά.
Διοργανωτής: Γιώργος Ανδρέου
Φορέας: Ε.Σ.Ε.Φ. (Ελληνικός Σύλλογος Εξερεύνησης Φαράγγιων)
Συμμετοχή μελών άλλων φορέων: FFME, FFS, CAF (Γαλλία), ΣΠΗ.Σ.Ι (Ιωάννινα)

Η ομάδα αποτελούνταν από τους: Γιώργο Ανδρέου, Μιχάλη Αράπη, Κατερίνα Κουιμτζή, Κώστα Καραθάνα, Jacques Cohen, Catherine Errard, Donaldino Flavio, Federico Velati, Luc Moinier, Maria Sanchez Rodriguez, Patrick Adam, Bob Lahoxe, Jean Yves Gautier

Η Γ. Γραμματέας του ΕΣΕΦ
Ιωάννα Αγράβα

Γενικά για την περιοχή και τα φαράγγια της περιοχής Ζαγορίου.

Τα Ζαγοροχώρια είναι μια από τις ομορφότερες περιοχές της Ελλάδας. Είναι ένα τουριστικό μέρος και πόλος έλξης πολλών επισκεπτών απ' όλο τον κόσμο. Η αρχιτεκτονική της περιοχής, το μεγάλο και ξακουστό φαράγγι του Βίκου, οι πηγές του ποταμού Βοϊδομάτη, τα μεγάλα σπηλαιοβάραθρα του όρους «Τύμφη» καθώς και πολλά φαράγγια, αποτελούν σημείο αναφοράς για εναλλακτικές δραστηριότητες.

Η περιοχή φιλοξενεί πολλά φαράγγια, αλλά λόγω των πετρωμάτων της και της καρστικότητας της ευρύτερης

Κείμενο - φωτο:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Εκπαιδευτής-Οδηγός καταβάσεων φαράγγιων

περιοχής, τα περισσότερα από αυτά είναι χωρίς νερό, αλλά πολύ ιδιαίτερα, συνδυάζοντας τα επιβλητικά πυργώδη πετρώματα, την πλούσια χλωρίδα και πανίδα και την Ηπειρώτικη αρχιτεκτονική! Τα ανεξερεύνητα φαράγγια της περιοχής ανέμεναν προκλητικά εδώ και χιλιάδες χρόνια, τον ερχομό των ανθρώπων των φαραγγιών!

Τα Ζαγοροχώρια είναι ένα δίκτυο από 46 πανέμορφα χωριά. Χωριά με ζωή ή με ηρεμία, χωριά με απίστευτη θέα ή χωριά μέσα στο δάσος.

Δάση αλλά και ξερές κορυφές, πεντακάθαρα ποτάμια όπως ο Βοϊδομάτης αλλά και αλπικές λίμνες, όπως οι Δρακόλιμνες.

Στα Ζαγοροχώρια ο επισκέπτης επίσης μπορεί να θαυμάσει την παραδοσιακή αρχιτεκτονική από πέτρα και ξύλο που είναι τα κύρια υλικά από τα οποία φτιάχνόντουσαν και φτιάχνονται ακόμη τα σπίτια (Τα περισσότερα χωριά στο Ζαγόρι, είναι χαρακτηρισμένα παραδοσιακοί οικισμοί με το διάταγμα Ζαγορίου).

Το Φαράγγι του Βίκου, βρίσκεται 30 χλμ. βορειοδυτικά των Ιωαννίνων και είναι το βαθύτερο φαράγγι παγκοσμίως, σύμφωνα με το βιβλίο Guinness. Αποτελεί τον πυρήνα του Εθνικού Δρυμού Βίκου-Αώου, στην περιοχή του οποίου βρίσκεται καταφύγιο μεγάλη ποικιλία σπάνιων ειδών χλωρίδας και πανίδας. Το φαράγγι έχει μήκος 20 χλμ. και σε πολλά σημεία του το βάθος ξεπερνάει τα

1.000 μέτρα. Ο Βίκος δημιουργήθηκε μετά από έντονες γεωλογικές ανακατατάξεις κατά τη διάρκεια των γεωλογικών εποχών. Το φαράγγι του Βίκου αποτελεί μαζί με το Βοϊδομάτη, τον πυρήνα του Εθνικού Δρυμού Βίκου - Αώου. Η πλούσια βλάστηση, τα σπάνια είδη ζώων και πουλιών που φιλοξενεί, τα κρυστάλλινα νερά του ποταμού που το διασχίζει, αναμφισβήτητα εντυπωσιάζουν και προκαλούν δέος!

Τρία είναι τα επίκεντρα του canyoning στην περιοχή των Ζαγορίων. Η περιοχή Βοϊδομάτη- Πάπιγκου, η περιοχή της Κλειδωνιάς και η περιοχή του Βραδέτου. Το Βραδέτο είναι το ψηλότερο χωριό του Ζαγορίου (1340 μέτρα) και ένα από τα παλιότερα, καθώς μαρτυρίες για την ύπαρξή του ξεκινούν από το 1616. Βρίσκεται πάνω σε ένα βράχο που έχει από τις τρεις πλευρές του το φαράγγι του Βίκου και πίσω του την πλαγιά της οροσειράς της Τύμφης. Από αυτό το χωριό ξεκινάνε και όλες οι αποστολές για τα μεγάλα σπηλαιοβάραθρα της Τύμφης.

Πρόκειται για το ψηλότερο χωριό της περιοχής. Χτισμένο στα 1350 μ. διαθέτει ασύγκριτη θέα από τη ΒΔ του πλευρά (από την τοποθεσία Μπελόη). Κάτω από το χωριό στέκει επιβλητικά το φαράγγι της Μεζαριάς, που ανταμώνει με το φαράγγι του Βίκου. Στο φαράγγι της Μεζαριάς καταλήγουν 4 (τέσσερα) φαράγγια τα οποία είναι όλα πλέον εξερευνημένα.

1-7. Εικόνες από το κεντρικό τμήμα του φαραγγιού! Ένα πραγματικά όμορφο φαράγγι!

Canyoning

Βορειοδυτικά των Ιωαννίνων, το δυτικό Ζαγόρι περιλαμβάνει ορισμένα από τα δημοφιλέστερα, και ίσως ομορφότερα χωριά της περιοχής. Το Πάπιγκο, η Αρίστη, ο Βίκος, ο Άγιος Μηνάς και το Μεσοβούνι, που πλαισιώνουν την κοιλάδα του Βοϊδομάτι, με φανατικούς θαυμαστές που πηγαίνουν κάθε χρόνο για να θαυμάσουν τη μοναδική αρχιτεκτονική, να περιηγηθούν στα λιθόστρωτα σοκάκια, να απολαύσουν τη μοναδική θέα και να αισθανθούν κοντά στη φύση. Ο ίδιος ο ποταμός Βοϊδομάτης αποτελεί ένα από τα μαγευτικότερα τοπία της περιοχής, το ιδανικότερο ίσως, σκηνικό για πεζοπορικές διαδρομές, ατελείωτες περιηγήσεις και rafting όλο το χρόνο! Τα καταγάλανα νερά του, με σταθερή θερμοκρασία 4 βαθμών Κελσίου, προκαλούν τους τολμηρούς για μία γρήγορη βουτιά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Φαράγγι Νεφέλης

Ένα από τα φαράγγια του προγράμματός μας ήταν και το φαράγγι της Νεφέλης. Μέσα στο Βοϊδομάτι και μετά τις πηγές του, πέφτουν συνολικά 5 (πέντε) φαράγγια. Σε παλαιότερο τεύχος έγινε αναφορά σε ένα από αυτά. Ήταν το φαράγγι του Αράπη. Το σημαντικότερο

φαράγγι της περιοχής είναι του Ρογκοβού ή φαράγγι της Νεφέλης. Η Νεφέλη έχει διαρκή ροή νερού όλο το χρόνο και οι πηγές της ξεκινάνε κάτω από τις κορυφές Αστράκα και Τσούκα. Επίσης σε όλο το μήκος του φαραγγιού, ο πύργος της Αστράκας στραγγίζει πολλά από τα νερά του, δημιουργώντας μια έντονη χλωρίδα που κοσμεί τροπικά μεγάλο μέρος του φαραγγιού!

Είναι γνωστές στην περιοχή οι κολυμπήθρες στο Πάπιγκο. Πολλοί από τους τουρίστες δροσίζονται εκεί τους καλοκαιρινούς μήνες. Το ρέμα αυτό λέγεται Ποτίστρες. Στη συνέχεια και κάτω από το μικρό και μεγάλο Πάπιγκο σμίγει με τα νερά του ρέματος Αμαρούδας. Μετά την ένωση των νερών και 900 μέτρα πιο κάτω ξεκινάει και το φαράγγι της Νεφέλης. Μάλλον οι πρώτες ομάδες που το διάβηκαν το βαπτίσαμε μ' αυτό το όμορφο όνομα, επειδή είναι ανώνυμο μετά τη σμίξη των δυο ρεμάτων. Οι πρώτες καταβάσεις του φαραγγιού, πρέπει να πραγματοποιήθηκαν κοντά στο 1996, χωρίς όμως να υπάρχουν κάποιες επίσημες πληροφορίες. Από τότε οι επισκέπτες του όμορφου αυτού φαραγγιού, πραγματοποιούν τη διάσχισή του, με αρκετές δυσκολίες και κινδύνους και η κάθε ομάδα έπρεπε να

13

14

15

έχει μαζί της αρκετά υλικά για να στήσει πρόχειρα δεσμάτα. Οι καινούριες αγκυρώσεις τοποθετήθηκαν σε σημεία που κάνουν εύκολη την κατάβαση, αλλά παράλληλα προστατεύονται από τις υπερχειλίσσεις των νερών. Έτσι ο χρόνος κατάβασης μιας ομάδας, τώρα μειώνεται κατά πολύ και διαρκεί 4 ώρες συν μιάμιση ώρα που χρειάζεται η διάσχιση του Βοϊδομάτη! Η Νεφέλη, σε αντίθεση με τα άλλα φαράγγια της περιοχής έχει αρκετά νερά (όχι επικίνδυνο) και πλούσια τροπική βλάστηση!

Το ορειβατικό μονοπάτι 03 που διασχίζει όλο το Βίκο και περνάει κι από την Αστράκα, είναι η αφετηρία για να γίνει η πρόσβαση στη Νεφέλη. Είναι μια πεζοπορική διαδρομή, με χαράδρες, με βλάστηση, με αλπική ζώνη, με τις πηγές του Βοϊδομάτη. Όμορφη διαδρομή με αρκετές εναλλαγές και περνάει μέσα από το Πάπιγκο. Το σημείο προσέγγισης για το φαράγγι ξεκινάει κάτω από την κεντρική εκκλησία του. Υπάρχει ταμπέλα που λέει προς φαράγγι Βίκου. Μετά από 10 λεπτά πεζοπορία, συναντάτε το ρέμα κι ένα ξύλινο γεφυράκι. Από εκεί και κάτω θα ακολουθήσετε για άλλα 10 λεπτά την πορεία του νερού μέχρι να βγείτε στο πρώτο στενέμα. Εκεί ξεκινάει το canyoning με μια μικρή βουτιά 2 μέτρων και με μια τρίμετρη τσουλήθρα. Η θερμοκρασία του νερού είναι σχετικά χαμηλή! Διασχίζετε το φαράγγι με μικρές καταβάσεις μικρές βουτιές και λίγο κολύμπι. Δεν έχει ιδιαίτερα στενέματα και το φως του ηλίου θα είναι συντροφιά σας στο μεγαλύτερο μέρος του φαραγγιού. Τα περισσότερα ραπέλ γίνονται έξω από το νερό, για περισσότερη ασφάλεια και με λιγότερες καθυστερήσεις. Μην ψάχνετε για αλυσίδες και αγκυρώσεις πάντα εκεί που είναι ο καταρράκτης. Κοιτάξτε γύρω σας και θα τις βρείτε πολύ εύκολα. Προσοχή στο περπάτημα, γιατί το φαράγγι γλιστράει αρκετά! Επίσης προσοχή στα δύο πολύ ανοιχτά σημεία του φαραγγιού. Ένα στο μέσον κι ένα στο τέλος του. Εκεί υπάρχουν αρκετά δένδρα και μεγάλες πέτρες που κατεβαίνετε με αντιπήριξη. Στα δύσκολα σημεία δέστε σε δέντρα. Μόλις τελειώσετε με τα ραπέλ και βγείτε από το φαράγγι, έχετε περίπου 30 λεπτά περπάτημα σε βράχια, αντιστηρίξεις και μικρά ραπέλ από δέντρα. Εκεί θα πηγαίνετε πάντα προς τα αριστερά γιατί είναι πιο καθαρό το μέρος και έχει ευκολότερα σημεία για κατέβαση. Μόλις φθάσετε στο Βοϊδομάτη, απολαύστε το μεγαλείο της φύσης και όπου μπορείτε βουτήξτε και κολυμπήστε.

Μην ξεχάσετε ότι πρέπει να έχετε μαζί σας πλήρες εξοπλισμό νεοπρέν 5mm, καθώς και γάντια. Η θερμοκρασία του νερού είναι πολύ χαμηλή. Στην ομάδα πρέπει να υπάρχει οπωσδήποτε κάποιος που να γνωρίζει τις κινήσεις των ποταμών. Μετά από 1μιση ώρα δροσερό κολύμπι και όμορφη πεζοπορία στις όχθες του κρυστάλλινου ποταμού, φθάνετε στη γέφυρα της Αρίστης, στον κόμβο της περιοχής!

Το φαράγγι της Νεφέλης είναι ένας καλοκαιρινός προορισμός που συνδυάζεται με αρκετές δραστηριότητες στην περιοχή. Προγραμματίστε μια καλοκαιρινή σας εξόρμηση και θα αποζημιωθείτε με το παραπάνω!

Τεχνικά στοιχεία

Μήκος φαραγγιού: 1300 μέτρα
Υψόμετρο αφετηρίας: 840 μέτρα
Υψόμετρο τερματισμού: 520 μέτρα
Υψομετρική διαφορά: 320 μέτρα
Μεγαλύτερος καταρράκτης: 23 μέτρα
Μήκος διάσχισης Βοϊδομάτη: 3,8 χιλιόμετρα
Χρόνος κατάβασης: 4 ώρες
Χρόνος διάσχισης ποταμού: 1,5 ώρα
Προτεινόμενη περίοδος: όλο το χρόνο εκτός χειμώνα και εφ' όσον είναι δυνατή η διάσχιση του ποταμού.

8. Ραπέλ μέσα από μια φυσική τρύπα στο βράχο!

9. Ένας βάτραχος Ηπειρώτης, που αναρριχάται στη Μαρία από την Ισπανία.

10. Το γεφυράκι που τέμνει το φαράγγι, είναι και η αφετηρία του.

11. Τα πρώτα βήματα της Νεφέλης.

12. Η σιγανή αλλά πολύ ζεστή βροχούλα σε σχέση με τον παγωμένο ποταμό, άχνιζε και δημιουργούσε ένα όμορφο νεφέλωμα πάνω από το ποτάμι.

13. Η 10μελής ομάδα πριν ξεκινήσει για το φαράγγι της Νεφέλης, κάτω από τους πύργους της Αστράκας.

14. Το μονοπάτι για το φαράγγι και οι σημάνσεις του.

15. Οι πύργοι της Αστράκας μέσα από το Βοϊδομάτη.